

# Дозування прямих оральних антикоагулянтів для профілактики інсульту в пацієнтів із неклапанною фібриляцією передсердь та нирковою недостатністю

У 2025 р. провідними фахівцями галузі охорони здоров'я було розроблено серію клінічних пам'яток, що містять корисну інформацію на основі рекомендацій та документів міжнародних наукових спільнот. Вони покликані забезпечити швидкий і простий доступ до важливих даних для фахівців первинної медичної допомоги та сприяти поліпшенню життя пацієнтів. Пропонуємо до вашої уваги Пропонуємо до вашої уваги клінічну пам'ятку від К. Fernando та G.P. Partner, яка містить оновлені дані стосовно дозування прямих оральних антикоагулянтів (ПОАК) у межах профілактики інсульту в пацієнтів із неклапанною ФП та порушенням функції нирок Агентства з регулювання лікарських засобів і продуктів для охорони здоров'я Великої Британії (MHRA) від 2023 р. Цей документ має допомогти клініцистам у виборі та дозуванні лікарських засобів для профілактики інсульту.

## РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОЦІНКИ ПАЦІЄНТІВ ТА ЛІКУВАННЯ

1. Корисне практичне правило: якщо кліренс креатиніну (КК) у хворого становить  $\sim 30$ , слід перевіряти цей показник щотири місяці; якщо КК  $\leq 20$ , доцільно вимірювати його кожні два місяці тощо (Specialist Pharmacy Service, 2025).

2. Не варто використовувати розрахункову швидкість клубочкової фільтрації (рШКФ) для оцінки ступеня ниркової недостатності. Цей показник спершу слугував для діагностики та стадіювання хронічної хвороби нирок (ХХН), тоді як КК слід застосовувати для дозування ліків, особливо асоційованих із високим ризиком або тих, що мають вузький терапевтичний індекс, таких як ПОАК.

3. Для розрахунку КК необхідно використовувати фактичну масу тіла за останні 12 місяців (до 120 кг або індекс маси тіла  $40 \text{ кг/м}^2$ ). Скориговану масу тіла варто брати до уваги, якщо зазначені порогові показники у пацієнтів є вищими (UKPSA, 2022).

4. ПОАК не є препаратами типу «використав і забув». Слід проводити регулярні моніторинг функції нирок і печінки та оцінку відповідності лікування. Частота такого контролю залежатиме від індивідуальних характеристик пацієнта, але має бути принаймні щорічною (Specialist Pharmacy Service, 2025).

5. Пацієнти, які застосовують ПОАК, мають підвищений ризик кровотечі, особливо особи похилого віку із порушенням функції нирок. Для дабігатрану, апіксабану та ривароксабану доступні спеціальні схеми відміни ПОАК (MHRA, 2023).

6. Клініцисти мають бути обережними, приймаючи рішення стосовно призначення ПОАК пацієнтам із супутніми захворюваннями, які проходять інші процедури та отримують інші методи лікування, що можуть підвищити ризик великої кровотечі. Протипоказання, які наразі

застосовуються щодо всіх ПОАК: ураження або стан, що вважається значним фактором ризику великої кровотечі, та супутнє лікування будь-яким іншим антикоагулянтом (для отримання додаткової інформації див. розділ про протипоказання в інструкції для медичного застосування препарату).

У таблиці наведені дозування ПОАК для профілактики інсульту в пацієнтів із неклапанною ФП та нирковою недостатністю.

| Таблиця. Дозування ПОАК для профілактики інсульту в пацієнтів із неклапанною ФП та нирковою недостатністю                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |                                                                                     |              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| ПОАК                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | КК ≥50 мл/хв                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | КК 30-49 мл/хв | КК 15-29 мл/хв                                                                      | КК <15 мл/хв |
| Апіксабан                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Дозування 5 мг двічі на добу<br>Перевірте такі чинники, як: вік пацієнта ≥80 років, маса тіла ≤60 кг, рівень креатиніну ≥133 мкмоль/л<br>За наявності ≥2 факторів зменште дозу до 2,5 мг двічі на добу                                                                                                                                                             |                | Дозування 2,5 мг двічі на добу                                                      |              |
| Дабігатран                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Дозування 150 мг двічі на добу<br>Перевірте такі чинники, як: вік ≥80 років та чи застосовує пацієнт верапаміл<br>За наявності одного із факторів – дозування 110 мг двічі на добу<br>Якщо вік пацієнта 75-80 років, КК 30-50 мл/хв, наявна гастроєзофагеальна хвороба або підвищений ризик кровотечі, розгляньте можливість зниження дози до 110 мг двічі на добу |                |                                                                                     |              |
| Едоксабан*                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Дозування 60 мг/добу<br>Перевірте такі чинники, як: вага пацієнта ≤60 кг і чи застосовує пацієнт циклоспорин, дронедазон, еритроміцин або кетоконазол<br>За наявності одного із факторів – дозування 30 мг/добу                                                                                                                                                    |                | Дозування 30 мг/добу                                                                |              |
| Ривароксабан                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Дозування 20 мг/добу<br>Приймати під час або після їди для підвищення біодоступності                                                                                                                                                                                                                                                                               |                | Дозування 15 мг/добу<br>Приймати під час чи після їди для підвищення біодоступності |              |
| Примітки: Світло-сірий колір означає, що коригування дози не потрібне; сірий – коригування дози рекомендоване; темно-сірий – не рекомендовано / протипоказано.<br>Таблиця базується на інструкціях для медичного застосування препарату, клінічному досвіді авторів та оцінюванні наявної літератури.<br>* КК >80 мл/хв: повторно оцінити лікування та розглянути альтернативні варіанти. Спостерігалася тенденція до зниження ефективності зі зростанням КК порівняно із варфарином (Specialist Pharmacy Service, 2025). |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |                                                                                     |              |

Підготувала **Олена Коробка**

Оригінальний текст документа читайте на сайті  
[www.medscape.co.uk](http://www.medscape.co.uk)